

Algemene omschrijving

Kan samenhangende teksten schrijven met een eenvoudige, lineaire opbouw over uiteenlopende vertrouwde onderwerpen uit de (beroeps)opleiding en van maatschappelijke aard.

1. Samenhangend: De zinnen staan niet los van elkaar, maar zijn verbonden met verwijs- en voegwoorden (zoals: *omdat, daarom, vervolgens, maar, ook*).
2. Lineaire opbouw: Er zit een duidelijke structuur in: Inleiding (waar gaat het over?) → Kern (uitleg/argumenten) → Slot (conclusie/samenvatting).
3. Vertrouwde onderwerpen: Het gaat niet over abstracte filosofie, maar over concrete zaken zoals een stageverslag, een klachtenbrief, een mening over het nieuws of een e-mail aan een derde.

Kenmerken van de taakuitvoering

Samenhang

- Voegwoorden

Bij taalniveau 2F (vergelijkbaar met B1) draait het niet alleen om het *kennen* van deze woorden, maar vooral om de grammaticale consequentie ervan: de woordvolgorde.

De minimale eis is dat de schrijver verbanden kan leggen tussen zinnen (oorzaak-gevolg, voorwaarde, tegenstelling) en daarbij de werkwoorden meestal op de juiste plaats zet.

Bij voegwoorden zoals *als, hoewel, omdat, terwijl* en *zodat* verandert de woordvolgorde. Het werkwoord (de persoonsvorm) moet naar achteraan in de zin.

De schrijver moet het *juiste* woord kiezen voor de situatie. Op niveau 2F mag er geen verwarring ontstaan over de betekenis.

Naast woorden die het werkwoord naar achteren sturen (*als, hoewel*), moet een 2F-schrijver ook verbindingswoorden kunnen gebruiken die 'inversie' veroorzaken (werkwoord en onderwerp draaien om), zoals *daarom* of *toch*.

- Inleiding - kern - slot

Er wordt gebruikgemaakt van witregels tussen de inleiding, de kern en het slot.

De inleiding noemt de aanleiding en het doel van de tekst. De lezer weet direct waar het over gaat. Op 2F-niveau hoeft een inleiding geen pakkende openingszin of anekdote te bevatten.

De kern bevat de feitelijke informatie, argumenten of uitleg.

Eis: De informatie is gegroepeerd. Als er meerdere onderwerpen zijn (bijvoorbeeld: de klacht én de oplossing), staan deze idealiter in aparte alinea's of worden ze logisch na elkaar verteld met signaalwoorden.

Eis: Er worden verbindingswoorden gebruikt om opsommingen te maken (zoals: *ten eerste, ook, daarnaast, verder*).

Het slot zorgt ervoor dat de tekst niet abrupt stopt.

Eis: Er is een duidelijke afrondende zin, een conclusie, een samenvatting of een actiepoint (wat verwacht je van de ander?).

- Alineagebruik

1. De Visuele Eis: Witregels

Dit is de hardste eis. Een tekst op 2F mag geen "muur van tekst" zijn.

- Voldoende: De student slaat zichtbaar een regel over (een witregel) tussen verschillende onderdelen van de tekst.
- Fout: De student begint wel op een nieuwe regel, maar gebruikt geen witregel (waardoor het nog steeds één blok lijkt), of de student breekt zinnen middenin af met een 'enter'.

2. De Inhoudelijke Eis: Eén onderwerp per alinea

Dit is de kern van alinea's maken. Op 2F moet de schrijver informatie kunnen groeperen.

- Voldoende:
 - o Alinea 1: Ik heb een klacht over mijn fiets.
 - o Alinea 2: De fiets werd gisteren met een lekke band geleverd en er zitten krassen op.
 - o Alinea 3: Ik wil dat u de fiets komt omruilen.
- Onvoldoende (Warrig): De klacht, de leverdatum en de gewenste oplossing staan allemaal door elkaar in één alinea, of de schrijver begint over de oplossing en gaat daarna weer terug naar wat er mis is.

3. De Omvang Eis: Balans

- Voldoende: Een alinea in de kern van de tekst bestaat uit meerdere zinnen (meestal 2 tot 5).
- Onvoldoende: De tekst bestaat uit allemaal losse zinnen onder elkaar (het "boodschappenlijst-effect"). Elke zin is dan een alinea; dat is geen samenhangende tekst.
- Soms nog onduidelijke verwijzingen

Bij niveau 2F is grammaticale perfectie niet de eis. De eis is begrijpelijkheid.

Hieronder zie je wat in de praktijk wel en niet geaccepteerd wordt.

1. De/Het-fouten (Die vs. Dat)

In het Nederlands is het lastig om te weten of je naar een woord moet verwijzen met *die* of *dat* (en *deze* of *dit*).

- De 2F-praktijk: Veel leerlingen (zeker anderstaligen) halen dit door elkaar.
 - o *Voorbeeld*: "Ik heb het formulier ingevuld. Je kunt die vinden op mijn bureau." (Moet zijn: *dat*).
 - o *Oordeel*: Voldoende. Dit is technisch fout, maar de verwijzing is voor de lezer 100% duidelijk (het gaat over het formulier). Dit wordt geaccepteerd.

2. Hij/Zij verwijzingen naar dingen

- De 2F-praktijk:
 - o *Voorbeeld*: "Het bedrijf is failliet. Hij bestaat niet meer." (Moet zijn: *Het*).
 - o *Voorbeeld*: "De overheid heeft besloten dat ze de regels aanpassen." (Vaak als correct ervaren, ook al kan 'hij' ook).
 - o *Oordeel*: Voldoende. Zolang de lezer niet hoeft te gissen wat er failliet is, is dit op 2F toegestaan.

3. Onduidelijke verwijzing (Wie is 'hij'?)

Hier ligt de grens. Als de lezer echt niet weet over wie het gaat, is het een probleem.

- Voorbeeld: "Toen de leraar met de leerling sprak, werd hij boos."
 - o *Probleem*: Wie werd er boos? De leraar of de leerling?
 - o *Oordeel*:
 - Als de rest van het verhaal duidelijk maakt dat de leerling begon te schreeuwen, is het net voldoende (context redt de zin).
 - Als het nergens uit blijkt, is het onvoldoende (echte verwarring).

4. Verwijzen naar een hele zin ("Wat" vs. "Dat")

Verwijzen naar een hele gebeurtenis in plaats van één woord.

- o *Voorbeeld*: "Hij kwam te laat, die ik niet leuk vond." (Moet zijn: *wat* of *dat*).
- o *Oordeel*: Voldoende. Het klinkt krom ("steenkolennederlands"), maar de boodschap komt over: de schrijver vond het te laat komen niet leuk.

Afstemming op doel

Kan verschillende schrijfdoelen combineren (informereren, overtuigen, mening geven, tot handelen aanzetten).

In de praktijk betekent dit vaak dat een student in één tekst (zoals een klachtbrief of een sollicitatie) niet alleen maar feiten mag opsommen, maar die feiten moet gebruiken om iets te bereiken.

Het is voldoende als de student de verschillende doelen (informereren, vinden, willen) in een logische volgorde zet, zodat ze elkaar ondersteunen. Het hoeft niet subtiel te zijn, als het maar effectief is.

De belangrijkste eis is dat de verschillende doelen daadwerkelijk in de tekst staan als de opdracht daarom vraagt.

Op 2F-niveau moet de student begrijpen dat je eerst moet *informereren* voordat je kunt *overtuigen*.

De student moet taalkundig laten zien dat de doelen met elkaar te maken hebben. Het ene doel is de reden voor het andere. Gebruik van signaalwoorden zoals *daarom*, *omdat*, *dus*, *hierdoor*.

Afstemming op publiek

Kan formeel en informeel taalgebruik hanteren.

Past woordkeus en toon aan aan publiek.

Bij taalniveau **2F** betekent "afstemming op publiek" in de praktijk dat de student het verschil snapt tussen **sociale afstand** en **nabijheid**. De student hoeft geen perfecte, zakelijke "kantoortaal" te schrijven, maar moet voorkomen dat hij/zij onbedoeld onbeleefd, brutaal of te populair overkomt in een formele setting.

De 'verpakking' van de tekst moet kloppen bij de ontvanger.

- **Formeel (Bedrijf, gemeente, onbekende, docent):**
 - o *Eis*: Gebruikt standaardformules.

- o *Voldoende*: "Beste meneer/mevrouw," of "Geachte heer," en "Met vriendelijke groet,".
- o *Fout*: "Hoi gemeente," of afsluiten met "Groetjes" of "Later" in een sollicitatiebrief.
- **Informeel (Vriend, familie, klasgenoot):**
 - o *Eis*: Mag losser zijn.
 - o *Voldoende*: "Hoi [naam]," "Hey," en "Groetjes," of "Doei,".

2. De "U/Je"-consequentie (Beleefdheidsvorm)

Bij 2F wordt verwacht dat de student kiest tussen 'u' en 'je' en dit probeert vol te houden.

- **Voldoende**: In een formele brief wordt voornamelijk 'u' (of 'uw') gebruikt.
 - o *Tolerantie*: Op niveau 2F glipt er wel eens een 'je' of 'jouw' tussendoor in een formele tekst (bijv: "*Ik wil u vragen of je mij kan bellen*"). Dit wordt in de praktijk vaak **door de vingers gezien**, zolang de *intentie* van de tekst maar beleefd blijft.
- **Onvoldoende**: Structureel 'je' en 'jij' gebruiken tegen een onbekende directeur, of de lezer commanderen ("Jij moet dit oplossen").

3. Het "Straattaal-filter" (Woordkeus)

De student moet zijn eigen 'groepstaal' kunnen uitschakelen als de situatie daarom vraagt.

- **Voldoende**: De tekst bevat **geen** straattaal, chat-afkortingen of scheldwoorden in een formele context.
 - o *Goed*: "Het was erg druk." / "Ik wacht op uw antwoord."
 - o *Fout*: "Het was faka druk." / "Ik w8 op u." / "Ik zweer het was niet mijn schuld."
- **Voldoende**: De toon is niet agressief. Bij een klachtbrief mag je boos zijn, maar op 2F moet je dit netjes verwoorden.
 - o *Goed*: "Ik vind het heel vervelend en ik wil mijn geld terug."
 - o *Fout*: "Wat is dit voor onzin, geef mijn geld nu!"

Woordgebruik

Variatie in woordgebruik om herhaling te voorkomen.

Meestal adequate woordkeuze met enkele fouten.

Bij taalniveau **2F** betekent voldoende woordgebruik dat de tekst **leesbaar** en **begrijpelijk** is, zonder dat de lezer zich constant ergert aan herhalingen of moet puzzelen wat er met een vreemd woord bedoeld wordt. Het hoeft niet mooi of creatief te zijn, maar wel functioneel.

1. Variatie: De strijd tegen het "En toen"-verhaal

Op 2F mag een tekst niet klinken als een kleuter die vertelt wat hij in het weekend heeft gedaan.

2. Adequate woordkeuze: De "Net-Niet" woorden

Op 2F maken studenten (zeker anderstaligen) fouten omdat ze een woord kiezen dat *bijna* goed is, of dat ze vertalen vanuit het Engels of hun moedertaal.

- **Voldoende (Begrijpelijke fouten):**
 - o "*Ik heb mijn been **pijn gedaan***" (in plaats van: *bezeerd*).
 - o "*Ik ga **met** de voet*" (in plaats van: *te* voet / lopend).
 - o "*De **tijd** van de film is twee uur*" (in plaats van: *duur* of *lengte*).
 - o **Oordeel**: De docent ziet de fout, streept hem aan, maar rekent het niet zwaar aan omdat de boodschap 100% helder is.

- **Onvoldoende (Verwarrende fouten):**
 - De student gebruikt een woord dat echt iets anders betekent.
 - "*Ik wil de afspraak **bestellen***" (bedoelde hij *verzetten*, *vastleggen* of

3. Voorzetsels en Uitdrukkingen

Dit is de grootste valkuil op 2F.

- **Voldoende:** Fouten met vaste voorzetsels worden op 2F **geaccepteerd**, zolang ze de betekenis niet veranderen.

Bij niveau **2F** betekent dit: **De basisregels worden toegepast, maar bij uitzonderingen of complexe zinnen gaat het mis.** De tekst staat niet vol rode strepen, maar is zeker niet foutloos.

In de praktijk gelden de volgende spelregels voor "Voldoende":

1. Werkwoordspelling (d/t)

Dit is vaak het zwaarste weegpunt.

- **De Eis:** De tegenwoordige tijd (ik loop, hij loopt) moet grotendeels goed gaan.
- **Voldoende (De 80%-regel):**
 - De student schrijft: "*Ik vind*" (goed) en "*Hij vindt*" (goed).
 - Maar maakt een foutje bij een lastigere zin: "*Wordt jij later piloot?*" (Fout: stam+t is hier niet van toepassing bij 'jij' achter de persoonsvorm, moet zijn *word*).
 - Of bij het voltooid deelwoord: "*Ik heb de kamer gebeurd*" (Moet zijn: *gebeurd*
 - →
 - → *gebeurd* is hier fout voorbeeld, ik bedoel *gebeurt* vs *gebeurd*. Beter voorbeeld: "*Ik heb de straat verbreedt*" i.p.v. *verbreed*).
 - **Oordeel:** Als de simpele zinnen ("Hij werkt", "Wij gaan") goed zijn, mag er in de lastige gevallen een d/t-fout zitten.
- **Onvoldoende (Basis mist):**
 - "*Ik vint*", "*Wij loopd*", "*Hij werk*".
 - Als de stamregels structureel niet worden toegepast, is het 1F.

2. Algemene Spelling (Dagelijkse woorden)

- **De Eis:** Hoogfrequente woorden (woorden die je elke dag gebruikt) moeten goed gespeld zijn.
- **Voldoende:**
 - Woorden als *school*, *straat*, *maandag*, *misschien*, *vriendelijk* zijn correct.
 - Moeilijke woorden of leenwoorden mogen fout zijn: "*Intresant*" (Interessant), "*Buro*" (Bureau), "*Concequent*" (Consequent).
 - **Oordeel:** Zolang de lezer het woord direct herkent, is het op 2F geen probleem als er een dubbele letter mist of verkeerd staat bij lastige woorden.
- **Onvoldoende (Fonetisch schrijven):**
 - Schrijven zoals je het hoort bij simpele woorden: "*Sgool*" (School), "*Meisje*" (Meisje), "*Slijm*" (voor Trein/Tram?).
 - Dit oogt onverzorgd en kinderlijk
 - →
 - → 1F.

3. Grammaticale constructies (Meervoud en Verbuiging)

- **De Eis:** De student snapt hoe je meervouden maakt en hoe bijvoeglijke naamwoorden werken.
- **Voldoende:**
 - o Standaard meervoud gaat goed: *Tafels, stoelen, pennen*.
 - o Fouten bij onregelmatigheden: "*Moeilijkheden*" schrijven als "*Moeilijkhedes*" of "*Datums*" i.p.v. "*Data*" (hoewel datums tegenwoordig vaak mag). Dit wordt geaccepteerd.
- **De "Mooie huis"-fout:**
 - o Veel 2F-studenten (zeker NT2) schrijven: "*Een mooie huis*" (moet zijn: *mooi*).
 - o **Oordeel:** In de praktijk wordt dit op 2F vaak **gedoogd** (door de vingers gezien), mits de rest van de tekst begrijpelijk is. Het wordt gezien als een schoonheidsfoutje, geen blokkade.

4. Hoofdletters en Punten

Dit wordt vaak onderschat, maar weegt zwaar.

- **Voldoende:** Zinnen beginnen met een hoofdletter en eindigen met een punt. Namen (personen, steden) hebben een hoofdletter.
- **Onvoldoende:** Alles in kleine letters (whatsapp-stijl) of zinnen die in elkaar overlopen zonder punten. Dit maakt een tekst onleesbaar en leidt direct tot onvoldoende op "grammaticale beheersing".

Leesbaarheid

Gebruikt titel en tekstkopjes.

Heeft bij langere teksten ondersteuning nodig voor lay-out.

Bij niveau **2F** gaat "Leesbaarheid" niet over mooi design, maar over **navigeerbaarheid**. De lezer moet in één oogopslag kunnen zien waar de tekst over gaat en waar hij moet zoeken voor specifieke informatie.

In de praktijk is het **voldoende** als de tekst voldoet aan de volgende praktische eisen:

1. De "Scan-test" (Titel en Kopjes)

Een tekst is op 2F voldoende als je hem kunt 'scannen' zonder alles te lezen.

- **De Titel:**
 - o *Voldoende:* Er staat een titel boven die de lading dekt. Het mag simpel zijn.
 - *Voorbeeld:* "Klacht over bestelling" of "Verslag stage".
 - o *Onvoldoende:* Geen titel, of een titel die niets zegt (bijv. alleen "Opdracht 1").
- **De Tussenkopjes:**
 - o *Voldoende:* Bij een tekst langer dan één alinea (bijv. meer dan 10 regels) gebruikt de student witregels én tussenkopjes om onderwerpen te scheiden.
 - o *Kwaliteit:* De kopjes hoeven niet creatief te zijn, maar wel functioneel.
 - *Goed:* "Wat is het probleem?", "De oplossing", "Kosten".
 - *Fout:* Een 'lap tekst' (A4-tje vol letters) zonder witregels. Dit is direct onvoldoende, want de lezer haakt af.

De omschrijving zegt: "*Heeft bij langere teksten ondersteuning nodig.*" Dit is een belangrijk verschil met 3F.

- **Korte teksten (E-mail, brief, kort verslagje):**
 - o *Eis:* De student moet dit **zelfstandig** kunnen indelen.
 - o *Voldoende:* De student begint met een inleiding, doet zijn verhaal in het midden, en sluit af. Hij/zij snapt: "Ik moet niet alles in één blok proppen."
- **Lange teksten (Werkstuk, uitgebreid verslag):**
 - o *Eis:* De student mag leunen op een **template, invulformat of checklist**.

- o *Voldoende:* Als de docent een structuur geeft (Inleiding → Kern → Slot), kan de student zijn tekst daar netjes in plaatsen.
- o *Voldoende:* Als de student vastloopt in een lange tekst en vraagt: "Waar moet ik dit stukje over 'kosten' neerzetten?", past dit bij 2F. Op 3F zou hij dit zelf moeten weten.